

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Ľuboša Szigetiho v právnej veci navrhovateľov: **1) A. G., 2) A. G., 3) J. G.**, proti odporcovi: **OPÚ v BB**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 837/2007 zo dňa 31. júla 2007, o odvolaní navrhovateľov 1) – 3) proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 Sp 40/2007-18 zo dňa 7. novembra 2007, takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 Sp 40/2007-18 zo dňa 7. novembra 2007 **p o t v r d z u j e .**

Odvolanie navrhovateľov v 2. a 3. rade **o d m i e t a .**

Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil rozhodnutie č. 837/2007 zo dňa 31. júla 2007, ktorým odporca rozhodol, že navrhovateľka 1) nespĺňa podmienku podmienky na vrátenie vlastníctva podľa § 3 ods. 1 písm. m), prípadne iných ustanovení zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov, k pozemku v k.ú. S. Ľ., parc. č. X., vo výmere 2388m², pôvodne evidovanej v PKV č. X. pozemkovej knihy S. Ľ. v celosti na meno J. C. a nevzniklo jej ani právo na priznanie náhrady podľa § 6 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z.

Proti tomuto rozsudku podali navrhovatelia 1) - 3) včas odvolanie, v ktorom namietali nesprávne posúdenie veci súdom. Navrhovateľky 1) a 2) vyjadrili presvedčenie, že sú oprávnenými osobami v zmysle § 2 ods. 2 písm. e) zákona č. 503/2003. Navrhovateľ 3) uviedol, že je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 503/2003 Z.z., a to v poradí na prvom mieste, lebo je dedičom zo závetu po nebohom J. C. a nadobudol celé dedičstvo. Nesúhlasil s názorom prvostupňového súdu, že si neuplatnil právo na navrátenie vlastníctva k pozemku. Uviedol, že právo na navrátenie vlastníctva k pozemku si uplatnili všetci traja navrhovatelia podľa poučenia pracovníkov odporcu (že postačí, aby návrh podal jeden z nich), v tejto súvislosti poukázal na to, že okrem písomného uplatnenia v jeho mene, právo na navrátenie si uplatnil aj ústne. Navrhovateľ 3) zdôraznil, že predmetný pozemok prešiel na štát v dôsledku § 3 ods. 1 písm. l) a m) zákona č. 503/2003 Z.z.. Pozemok bol J. C. - jeho právnomu predchodcovi vyvlastnený, zomrel 12.09.1967 a za jeho života mu nebola vyplatená žiadna náhrada za vyvlastnený pozemok.

Na základe uvedeného navrhovateľa 1) – 3) navrhli napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že napadnuté rozhodnutie odporcu navrhli zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľov trval na dôvodoch uvedených vo svojom rozhodnutí a napadnutý rozsudok krajského súdu navrhol potvrdiť.

Odporca uviedol, že navrhovateľka 1) vo svojej žiadosti o navrátenie vlastníctva k predmetnému pozemku neuviedla, že žiadosť bola podaná aj v mene navrhovateľa 3) a navrhovateľky 2). K tvrdeniu navrhovateľa 3), že si uplatnil predmetné právo ústne, uviedol, že podmienkou ústneho podania v zmysle § 19 Správneho poriadku je, že toto podanie musí byť vykonané zápisnične, čo navrhovateľ 3) neurobil, a teda podanie nemalo predpísanú formu.

K oprávneným osobám odporca uviedol, že závetným dedičom sa po oprávnenej osobe J. C., stali navrhovateľ 3), ktorý si v zmysle zákona mohol uplatniť právo na vrátenie vlastníctva k predmetnému pozemku, a jeho manželka A. G.. Keďže A. G. zomrela, uplatniť si právo nemôže už nik, teda ani jej manžel a ani jej deti (navrhovateľky 1/ a 2/), pretože zákon jednoznačne určuje postupnosť oprávnených osôb.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal vec podľa § 246c, § 214 ods. 1 OSP v rozsahu dôvodov uvedených

v odvolaní a podľa § 246c, § 219 OSP napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a pripojeného administratívneho spisu ako aj spisu krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že závery súdu prvého stupňa vychádzajú z náležitým spôsobom zisteného skutkového stavu a správnej aplikácie príslušných zákonných ustanovení.

Zákon č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) sa vzťahuje na v ňom vymedzené prípady zmiernenia následkov niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v tzv. rozhodnom období od 25.2.1948 do 1.1.1990 niektorým zo spôsobov uvedených v § 3 zákona.

Z ustanovenia § 2 zákona vyplýva, že oprávnenou osobou je fyzická osoba, ktorej pozemok prešiel na štát alebo inú právnickú osobu v rozhodnom období spôsobom uvedeným v § 3 zákona, pokiaľ je občanom SR s trvalým pobytom na jej území. Ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5. alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí:

a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstve, ktorý nadobudol celé dedičstvo,

b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol dedičstvo, ale len v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti pozemku, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený len k tejto časti pozemku,

c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,

d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,

e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti.(ods.2).

V predmetnej veci nebolo sporným, že pôvodným vlastníkom nehnuteľností, na ktoré si navrhovateľka 1) uplatnila nárok bol J. C., ktorý zomrel dňa 12.09.1967.

Po ňom ako závetní dedičia prichádzali do úvahy J. G. (navrhovateľ 3/) a jeho manželka A. G., teda rodičia navrhovateľiek 1/ a 2/. A. G. zomrela dňa 24.02.1998.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu však vyplýva, že žiadosť o uplatnenie práva na navrátenie vlastníctva alebo priznanie práva na náhradu k pozemku parc. č. KN X., lúka o výmere 2388m², k.ú. S. L. si uplatnila navrhovateľka 1) vo svojom mene a odporca nepochybil, keď o takejto žiadosti navrhovateľky 1) aj rozhodoval.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že navrhovateľka 1) nie je závetným dedičom priamo po pôvodnom vlastníkovi, preto odporca nepochybil, keď rozhodol, že navrhovateľka 1) nespĺňa podmienku oprávnenej osoby podľa § 2 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. a krajský súd rozhodol správne, keď napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil.

K odvolacím námietkam navrhovateľky 1), ktorá vyjadrila presvedčenie, že je oprávnenou osobou v zmysle § 2 ods. 2 písm. e) zákona č. 503/2003 Z.z., je potrebné uviesť, že zákon v ustanovení § 2 upravuje samostatne poradie oprávnených osôb a presne uvádza pravidlá, kto je oprávnenou osobou.

Ak sa niekto hlási ako oprávnená osoba s tým, že pôvodný vlastník zanechal závet, nemožno ho považovať za oprávnenú osobu podľa § 2 ods. 2 písm. a), b) zákona č. 503/2003 Z.z., ak závet v dedičskom konaní predložený nebol. Ak závet síce v dedičskom konaní predložený bol, ale závetný dedič zomrel, jeho príbuzní (manželka, deti, vnuci) nie sú oprávnenými osobami. Mohli by nimi byť len v prípade, ak sú v priamom vzťahu k pôvodnému vlastníkovi (§ 2 ods. 2 písm. c/ až e/ zákona). Oprávnenou osobou preto nie je ani tá osoba, ktorá je zákonným dedičom po niektorej z oprávnených osôb podľa § 2 ods. 2 zákona, ak nie je oprávnenou osobou priamo po pôvodnom vlastníkovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval za správne posúdenie navrhovateľky 1) ako osoby, ktorá nie je v danom prípade oprávnenou osobou na uplatnenie reštitučného nároku po pôvodnom vlastníkovi reštituovaných nehnuteľností J. C.. Navrhovateľka 1) je jedným zo zákonných dedičov závetného dediča (A. G.) pôvodného vlastníka. Aby spĺňala podmienku oprávnenej osoby musela by byť závetným dedičom oprávnenej osoby.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval dôvody navrhovateľky 1) uvedené v odvolaní za spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozsudku krajského súdu a preto ho podľa § 219 OSP potvrdil.

Odvolaie navrhovateľov 2) a 3) Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. b) OSP, pretože bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Z obsahu spisu je zrejmé, že navrhovatelia 2) a 3), nepodali žiadosť na vrátenie vlastníctva k predmetnému pozemku, ani nespĺnomocnili navrhovateľku 1) na podanie takejto žiadosti.

Odporca preto správne ani nerozhodoval o žiadosti navrhovateľov 2) a 3) na navrátenie vlastníctva predmetného pozemku. Keďže teda navrhovatelia 2) a 3) neboli účastníkmi správneho konania, nemohli sa ani účinne domáhať preskúmania napadnutého rozhodnutia a neboli ani oprávnení na podanie odvolania proti napadnutému rozsudku.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil a odvolanie navrhovateľov 2) a 3) odmietol.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 246c a 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 246c OSP).

V Bratislave dňa 17. apríla 2008

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová